



OPIKELIJOIDEN OHJAUKSEN JA NEUVONNAN PALVELUKUVAUSTEN & TIEDEKUNTIEN OHJAUSMALLIEN PAIVITTAMINEN HELSINGIN YLIOPISTOSSA

Ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin kehittämisprojekti 2021-23



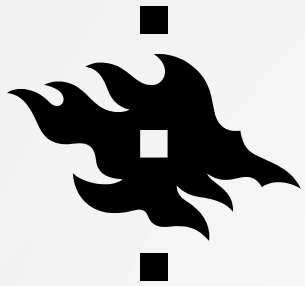
LYHYESTI: TIEDEKUNTIEN OHJAUSMALLIEN SEKÄ OPISELIJOIDEN OHJAUKSEN JA NEUVONNAN PALVELUIDEN KUVAUSTEN PÄIVITTÄMINEN

- Lukuvuonna 2022-23 Helsingin yliopistossa päivitettiin tiedekuntien ja koulutusohjelmien opiskelijoiden ohjausta koskevat toimintamallit.
- Samanaikaisesti päivitettiin opetus- ja opiskelijapalveluiden (OPA) opiskelijoiden ohjausta ja neuvontaa koskevien palveluiden kuvaukset yhdenmukaisiksi.
- Tavoitteena oli selkeyttää ohjauksen kokonaisuutta yliopiston strategian mukaisesti. Päivitys toteutettiin osana Ohjauksen ja opiskelijahyvinvoinnin kehittämisprojektia.



TAVOITTEET

- Tavoitteena on kuvata mahdollisimman selkeästi
 1. miten opiskelijoiden ohjaus toimii koulutusohjelmissa ja tiedekunnissa
 2. minkälaisia opiskelijan ohjauksen ja neuvonnan palveluita opiskelijoilla, ohjaavilla opettajilla ja koulutusohjelmilla on käytössään.
- Ohjauksen toimintamallit viestitään opiskelijoille opiskelijälähtöisesti ja opettajille opettajälähtöisesti. Ohjaus- ja neuvontapalvelut kuvataan yhdenmukaisella tavalla, jotta kokonaisuus on mahdollisimman helposti hahmotettavissa ja eri toimijat tietävät minkälaisessa ohjauksen kokonaisuudessa he toimivat.
- Ohjausmallien selkiyttämisen taustalla olevana tavoitteena on parantaa ohjauksen saavutettavuutta ja laatua sekä edistää opiskelijoiden opiskelua, opintojen etenemistä, hyvinvointia ja kasvua asiantuntijaksi.
- Ohjauksen selkiyttäminen on proaktiivinen toimenpide, jolla pyritään tukemaan kaikkia ohjausta tekeviä ja ohjausta saavia.



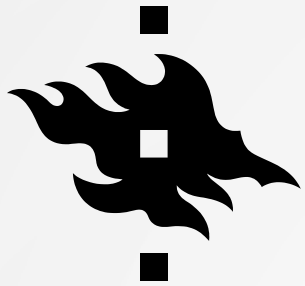
KOHDERYHMÄ

- Opiskelijoiden ohjauksen tiedekuntakohtaisten toimintamallien kuvaus on suunnattu opiskelijoille, ohjaaville opettajille ja ohjaus- ja neuvontapalveluissa työskenteleville. He kaikki hyötyvät siitä, että opiskelijoiden ohjauksen paikalliset toimintatavat ja työroolit on kuvattu selkeästi ja yhdenmukaisesti.
- Opiskelijoiden ohjauksen ja neuvonnan yhdenmukaisilla palvelukuvauksilla tavoitellaan sitä, että opiskelijoilla, ohjaavilla opettajille ja koulutusohjelmilla olisi mahdollisuus löytää oikea ohjauspalvelu ja tuki mahdollisimman vaivattomasti. Palvelukuvauksien tavoitteena on myös vahvistaa moniammatillista yhteistyötä eri palveluiden välillä ja palveluiden asiantuntijoiden ja ohjaavien opettajien välillä.



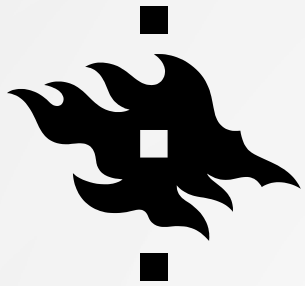
KÄYTÄNNÖN TOTEUTUKSEN JA JÄRJESTELYJEN KUVAUS

- **Lopputulos:** Tiedekuntien ja koulutusohjelmien ohjausmallit kuvattiin [opiskelijoille suunnatuilla sivuilla \(Opiskelu-palvelu\)](#) ja [opetus- ja tutkimushenkilökunnalle suunnatuilla sivuilla \(opetustyön ohjeet\)](#). Tiedekuntien ohjausmallit ja opiskelijoiden ohjauksen ja neuvonnan palveluiden palvelukuvaukset koottiin yhdelle sivulle intranettiin, josta löytyy myös tiedot yliopistotason opiskelijoiden ohjauksesta koskevista yliopistotason linjauksista. Lisäksi palvelukuvauksia hyödynnettiin opiskelijoiden [Neuvontakompassi-verkkosivun](#) kehityksessä.
- **Palvelukuvausten prosessi:** Opetus- ja opiskelijapalveluiden (OPA) opiskelijoiden ohjauksesta ja neuvontaa koskevien palveluiden yhdenmukaisesta kuvaamisesta sovittiin kyseisiä palveluita tuottavien päälliköiden kokouksessa. Tiimit kuvasivat palvelut yhdessä sovitulla yhdenmukaisella tavalla noin 6 viikon ajanjakson aikana. Palvelukuvauksissa tavoitteena oli eritellä palvelut opiskelijoille, ohjaaville opettajille ja koulutusohjelmille sekä kuvattiin minkälaisissa asioissa eri palvelut palvelevat opiskelijoita. Päivitystyötä tuki 5 hengen työryhmä, jossa oli kaksi koordinoivaa asiantuntijaa ja 3 esihenkilöä.
- **Tiedekuntien ohjausmalliprosessi:** Tiedekunnille ja koulutusohjelmille laadittiin lukuvuoden alussa yksi ohjedokumentti, jossa oli kuvattu keskeiset asiat, joita opiskelijoiden ohjauksesta tulisi kuvata. Ohjausmallityön johtamisvastuu oli opetuksesta vastaavilla varadekaaneilla ja opintoasiainpäälliköillä. Ohjausmallien päivittämisen koordinaatiosta vastaava asiantuntija piti jokaisen tiedekunnan opetusvaradekaanin ja opintoasiainpäällikön kanssa aloituspalaverin, jossa prosessi ja tavoitteet käytiin läpi. Koulutusohjelmien johtoryhmät vastasivat koulutusohjelmien ohjausmallien päivitystä. Tiedekunnissa päätettiin oma aikataulu ja prosessi ohjausmallityölle. Valmista piti tulla lukuvuoden loppuun mennessä. Ohjeiden lisäksi tiedekunnille tarjottiin asiantuntijatukea ohjausmallien päivitykseen sekä ohjausmalleista viestimiseen.



PALVELUKUVAUKSEN RAKENNE HY:SSA

Mihin opiskelijan tarpeisiin palvelu vastaa	Missä muodossa palveluita tarjotaan (+ mahdolliset rajaukset palvelun kohderyhmään)	Mitä yhteistyön muotoja tarjotaan koulutusohjelmalle/tiedekunnalle	Mitä yhteistyön muotoja/palveluita tarjotaan ohjauksen tueksi opettajalle
<ul style="list-style-type: none">• Esim. kysymykset tai pohdinnat liittyen aiheeseen x	<ul style="list-style-type: none">• Esim. puhelinpalvelu, yksilöohjaus ajanvarauksella, työpajat	<ul style="list-style-type: none">• Esim. koulutus- ja infotilaisuudet	<ul style="list-style-type: none">• Esim. konsultointi puhlimitse, materiaalit

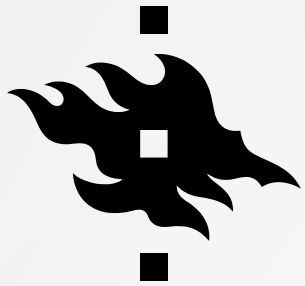


OHJEISTUS TDK-KOHTAISEN OHJAUSMALLIN KUVAAMISEEN

Ohjausmallissa määriteltiin tiedekunta- ja tarvittaessa koulutusohjelmakohtaisesti:

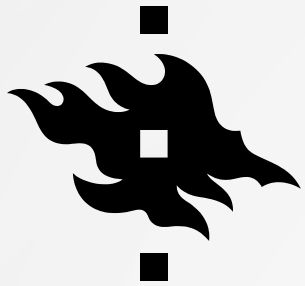
- Ohjauksen tavoitteet
- Ohjauksen vastuut, keskinäinen työnjako ja yhteistyö
- HOPS-ohjauksen käytännön toteutustapa
- Ohjauksessa käytettävä materiaali (tarvittaessa)

Yläotsikot sisälsivät ”tarkistuslistan” kysymyksistä, joihin ohjausmallin pitäisi pystyä vastaamaan.



AIKATAULU

- Tiedekuntien ja koulutusohjelmien ohjausmallien päivitystyöhön on hyvä varata täysi lukuvuosi. HY:ssä sekä tiedekuntien ohjausmallit että OPA:n palvelukuvaukset valmisteltiin yhtä aikaa yhden lukuvuoden aikana. Tiedekuntien toiveesta palvelukuvaukset tehtiin lukuvuoden alussa, jotta niitä voitiin hyödyntää tiedekuntien ja koulutusohjelmien mallien valmistelussa.
- Ohjauksen ja neuvonnan palveluiden palvelukuvausten valmisteluun riittää noin 2-3 kuukautta. Mutta perusteelliseen työhön voi olla hyvä varata myös pidempi ajanjakso (esim 6kk).



OHJAAJA/OHJAAJAT

- Ohjausmallien päivittämiseen tiedekunnissa ja koulutusohjelmissa tarvitaan yliopistotason ohjeistus ja aikatauluraami, koordinaatio ja päivitystyön tukena toimivat asiantuntijat. Asiantuntijoilla on hyvä olla ainakin ohjausalan osaamista, pedagogista osaamista ja viestintäosaamista. Projektinhallintaosaaminen tärkeää.
- Ohjausmallien päivitystyötä kannattaa johtaa paikallisesti tiedekunnissa ja koulutusohjelmissa. Koulutusta ja opetusta arjessa johtavat henkilöt ovat tähän paras valinta. Helsingin yliopiston tapauksessa he olivat opetuksesta vastaavat varadekaanit, opintoasiainpäälliköt ja koulutusohjelmien johtoryhmät/ johtajat.
- Ohjauksen ja neuvonnan palveluiden palvelukuvausten tekoon tarvitaan palveluita tuottavien tiimien ja heidän esihenkilöidensä sitoutuminen ja työpanos. Tiimejä on hyvä tukea keskitetysti koordinaatiolla, aikataulutuksella, ohjeilla ja asiantuntijatuella, jotta palvelukuvaukset saadaan tehtyä yhdenmukaisesti ajallaan. Palvelukuvausten teon tukeen tarvitaan ainakin palveluosaamista, ohjauksen ja neuvonnan palveluiden tuntemusta, viestintäosaamista ja projektinhallintaosaamista.



OPIKELIJAN TEHTÄVÄT JA ROOLI

- Opiskelijat on tärkeää osallistaa tiedekuntien ja koulutusohjelmien ohjausmallien päivitystyöhön. Osallistuminen voidaan organisoida virallisten toimielinten kautta (tiedekuntaneuvostot, koulutusohjelmien johtoryhmät, opintoasiainoimikunnat ja vastaavat). Joissain tiedekunnissa ohjausmallien valmisteluun perustettiin erillinen työryhmä, jossa oli opiskelijaedustus.
- Ohjauksen ja neuvonnan palvelukuvauksien valmisteluun ja palveluista viestimisen suunnitteluun on hyvä myös osallistaa opiskelijoita. HY:ssa opiskelijoille suunnatuissa palvelukuvauksissa hyödynnettiin opiskelijapaneelin kommentteja.



MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

- Ohjausmallien päivittämisestä ja sen paikallisesta toteutustavasta ja aikataulusta viestivät opetuksesta vastaavat varadekaanit ja opintoasiainpäälliköt ja koulutusohjelmien johtajat – sen jälkeen kuin päivitystyön ohjeista ja yliopistotason aikataulusta oli sovittu.
- Ohjauksen ja neuvonnan palveluiden palvelukuvausten päivittämisestä viestivät tiimeilleen kyseisten tiimien esihenkilöt.
- Valmiista ohjausmalleista viestittiin opiskelijoille Opiskelu-palvelussa ja opetus- ja tutkimushenkilökunnalle Opetustyön ohjeet –sivustolla
- Ohjauksen ja neuvonnan palveluiden kuvaukset on viestitty opiskelijoille mm. [Neuvontakompassi-sivulla](#) ja koulutusohjelmille ja ohjaaville opettajille erillisillä intranetin sivulla, johon kaikki ohjausta ja neuvontaa tarjoavat palvelut on koottu.



PALAUTE JA ARVIOINTI

- Palautekysely ohjausmallien ja ohjauksen ja neuvonnan palveluiden kuvauksesta ei ole vielä valmis (tilanne 10/2023).
- Prosessin aikana saatu palaute oli pääosin myönteistä.
- Onko helppo ottaa käyttöön: 3/5 – vaatii resursseja, osaamista, työaika ja laajaa sitoutumista ohjauksen kehittämiseen



LISÄTIEDOT:

ERIC CARVER
ASiantuntija, Opetuksen Strategiset palvelut
ERIC.CARVER@HELSINKI.FI

MARI TÄHKÄ
Projektipäällikkö, Ohjausyhteistyön palvelut
GUIDANCE-COORDINATION@HELSINKI.FI